

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitors egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Új intézmény.

A sajtónak fontos kötelessége, hogy minden új intézkedésről, minden új intézményről, melynek kihatása lesz a közjóra és az emberek boldogulására, tudomást szerezzen. És pedig tudomást szerezzen nemcsak akkor, ha a reklám harsonái és taraczkdurrogások hirdetik az új intézményt, az új szervezet megszületését, hanem akkor is, ha csak a legszűkebb családi kör állja körül az újszülött bölcsőjét.

Ilyen csendes, szerény keresztelőt tartottak 1903. október 18-ikán az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egyesületének helyiségében egy újszülött intézmény bölcsőjénél, melynek neve: *kereskedelmi esti szaktanfolyam*.

Azóta már javában folyik az esti órákban az új iskolában a tanítás és a tanulás. És nap nap mellett felkeresi a szaktanfolyam helyiségét 33 kereskedelmi alkalmazott, a ki egész napi elfoglaltság után is felhasználja az éjjeli órákat arra, hogy önmagát a kereskedelmi ismeretek egyes ágaiban kiképezze.

Mi azonban, kik a szerény kezdetben is felismerjük a nagy horderejű intézményt, tudomást veszünk arról és meghajtuk az elismerés lobogóját az előtt a férfú előtt, ki ennek az intézménynek kezdeményezője, a megindult mozgalomnak támogatója és a kormányval szemben érdekeink szószólója volt. Ez az elismerésünk pedig, — a beavatottak jól tudják, — dr. Bárdossy Jenőnek, Sárosvármegye főispánjának szól. Az övé az érdem oroszlánrészében, hogy ez a fontos társadalmi intézmény

létrejött és nem maradt szerény óhaj, melynek megvalósulása időtlen-idők kérdése.

Bárdossy Jenő dr. azonban nem kereste az elismerést. Megtett mindent, a mit tehetett és azzal egész csendben megnyitván a szaktanfolyam első tanévét, útjára bocsajtotta az új intézményt.

Azok előtt azonban, a kik érdeklődtek a felmerült eszme sorsa iránt, ismeretes, hogy csakis az ő kezdeményező fellépésének lehet tulajdonítani azt, hogy Eperjes sz. kir. város és minden jóért s nemesért lelkesülő részvénytársaságaink, mint az Eperjesi Bankegylet, az Eperjesi Takarékpénztár, a Nagysárosi Műmalom, a Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság jelentékeny összegekkel léptek az új intézmény támogatói sorába. Újabbban — úgy tudjuk — a kassai kereskedelmi- és iparkamara is azzal fejezte ki elismerését a hasznos intézmény létesítése iránt, hogy évi 100 kor. segélyt szavazott meg a tanfolyam céljaira.

A szaktanfolyam szervezetét a vallás- és közoktatásügyi miniszter is jóváhagyta. Sőt támogatását a *kereskedelmiügyi miniszter* sem vonta meg az új intézménytől, a mennyiben 1903. október 24-ikén 67,530. szám alatt arról értesítette gróf Wickenburg Márk államtitkár Sárosvármegye főispánját, hogy a főispánnal folytatott tárgyalások eredményeképpen 1500 K. segélyt utalt ki a szaktanfolyam céljaira.

Ezzel le van téve az új épület záróköve is. Maga a mű legfényesebb elismerése azoknak az érdemeknek, melyeket az építőmester szerzett.

Ezek mellett az Eperjesi Kereskedők és

Kereskedő-ifjak Egyletét és különösen annak elnökét, *Kösch Árpádot* is hálás elismerés illeti. A buzgó elnöknek lapunkhoz való viszonya azonban kizárja azt, hogy mi az ő érdemeit — e helyütt — behatóbban méltassuk.

Nem akarunk végül elfeledkezni arról a derék tanári gárdáról sem, mely a maga idealizmusától vezettetve, azonnal felajánlotta szolgálatait már akkor, a mikor még igen kétes volt az, tud-e az intézmény fáradozásukért csak némi ellenszolgálatot is biztosítani?

Mi a magunk részéről csak azt kívánjuk, hogy a fentartás nehéz munkájában is olyan lelkes támogatók álljanak az intézmény mellett, mint a milyenek a létesítésnél közreműködtek!

Akkor biztos lesz az eredmény! Tartós a siker!

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az Eperjesi Széchenyi-kör kisszebeni választmányának megnyitó-ünnepélye. Az Eperjesi Széchenyi-kör kisszebeni választmánya november 7-ikén tartotta Kisszebenben az újonnan épült városház nagyszobájában első zeneestélyét, mely — az alig megalakult egylet életrevalóságának bizonyosságául — minden tekintetben fényesen sikerült. Ez a kisszebeni és vidéki társadalomnak határozott s kétségteljesen elvárt czáfolata némelyek sajnosan nyilvánult pesszimista és skeptikus felfogásának a fenti kérdéssel. Az ünnepélyt *Bánó Árpád*, a Kör elnökének az anyakör történetéből meleg hűrokat érintő, hazafias ihletű következő szép beszéddel nyitotta meg:

„Mélyen tisztelt Közönség! Kedves kötelességet teljesítetek, midőn Önöket első ünnepélyünk alkalmával őszinte szívből üdvözölöm. Engedjék meg, hogy midőn

Wartburgi emlékek.

Irta dr. Mellórisz Béla. (Folyt. és vége.)

Tannhäuser lovag elhagyja várát és ifjú nejét, vonzza őt a Wartburg híre, részt akar ő is venni a dalnokversenyben. Útja a Hørselbergen visz keresztül, hol egy káprázatos fényű barlangban Vénusz királynő tartja udvarát; hiába inti őt a vidék jó szelleme, az agg Echart, győz az érzéki vágy, régi tervét abbahagyja, enged a barlang igéző lakói csábításainak s éveket tölt ott. feledve otthon, hű nőt s honfűkötelességet. De egyszer, évek múltán öntudatára ébred, látja, mennyire vétkezett s kiragadja magát az érzéki világból, s lelkiismerete mardosását üldözve, paptól paphoz fut bűnbocsánatot esdekelni. De fel nem oldja őt egy sem. Még egy a reménysége: Rómába zárandokol; de kegyelmet ott sem nyer. «Miként igaz», szól az egyházfejedelem, «hogy páztorbotom ki nem zöldül soha, akként neked se zöldüljön ki a bűnbocsánat reménységének fája». Megtört lélekkel és testtel megy a világba a kiátkozott lovag; de im csoda történik, hetednapra rügyet hajt a pápa botja, az Ég kegyelmet ad annak, kit a pápa megtagadott, s száz hírnök megy mindenfelé, hogy feltalálja Tannhäuseret, de ő nincs, eltűnt: angyalok vitték fel az égbe az örök kegyelemnek, az örök szeretetnek számolyához.

Lépjünk ki a Sängersaalból s haladjunk végig azon a folyosón, melyet a magyar királyleánynak, szent Erzsébetnek nevével nevezett el a kegyelet, mely halóporában ad kárpótlást a sok szenvedésért, mi az ártatlant életében érte. Falfestmények, mondatszalogok emlékeztetnek áldásos, jótékony élete egyes mozzanataira. Kicsi kis leány volt, midőn apjától ide hozták Thüringia bércei közé, I. Herman gróf várába, hogy a kor szokása

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

A névtelen levél.*

Satira kópémodorban.

Írása kússa, széle rojtos,
Finom papírja illatos.
Nem ritka vendég, jó barátod,
És szerfölött tapintatos.
Előtte mind nem ismeretlen:
Mit tenni fogsz, s mit megtevel.
Nem is fukarkodik tanácsosal
A névtelen levél.

No lám: emitt a kis kisasszony!
Madár dalol, a merre jár.
Ha ő kacag, bimbó kipattan,
S előbbik a napsugár.
Rajognak érte vénnek, ifjak,
Ruhája bár földet nem ér...
De rendre inti a «szaleskét»
A névtelen levél.

No lám: amott a nagy kisasszony!
Csöndes, szelíd, gondolkodó.
Merengve elvonul magában,
Senkit se bánt: ha rossz, ha jó.
Rajognak érte vénnek, ifjak,
Hisszen ruhája földet ér!...
Megrovja ám az «ostobácskát»
A névtelen levél.

* Az Eperjesi Széchenyi-kör nov. 11-iki estéjén felolvasta a szerző.

No lám: szépséges barna lányka!
(Miattam szőke is lehet.)
Egy ifjuracska csapja néki
Nagy buzgalommal a szelet.
Csak véle sétál, véle táncsol,
Még eljegyzési híre kél...
Megrovja ám a «csapodártól»
A névtelen levél.

No lám: hiss itten egy menyecske!
Szemében tűs, jó kedv ragyog.
Örök-böhö, fűrtös fejére
Tess drága, bécsi kalapot.
Csak úgy suhog ruhája selyme!
Tán egy vagyonnal is felér...
Megjegysi ám «könnyműségét»
A névtelen levél.

No lám: jósdgos ösvegyasszony!
Ápolja gonddal gyermekit.
Örömmel mond le arról, arról,
Hogy több maradjon — őnekik.
Mit néki rang, mit néki mód már!
Hisszen haja esüstfőhér!...
Nem tűri ám «fukarkodását»
A névtelen levél.

Ki nem kerül ki senki soradt,
Lány vagy asszony, egyre megy.
A gondos, anyai tanácsból
Okult már férj is nem egy.
Érdem szerint büntet, jutalmaz:
Még azt sem kéri: él? nem él?...
Versemre is megjö bisonynyal
A névtelen levél. Schöpflin Géza.

egyesületünk az első szárnypórád teszi meg s az ige testté vált, a lelki örömmel egy nemével: a meglepődés édes ézetével emlékezzem meg a mai napról, melyet egyesületünk keresztelési ünnepének nevezhetünk, s visszapillantunk a múltba, mely egynapos létünk mellett a mi tradícióink. Talán különös, ha én multiról beszélek, mikor csak jövőnk lehet, ha egynapos gyermeknél tradícióról szólnak, mely még alig eszmél; de a ki a történelem tanulságait s az emberi lélek titkait kutatja, az el fogja ismerni, hogy nincs cselekmény, nincs küzdelem, lelkesedés, melynek előzménye nem lenne, nincs emberi érzés nincs törekvés, melynek tradíciója ne lett volna. Mert a történelemben csak a cselekmények változnak, de a szellem él örökre nemzedékről nemzedékre. Avagy nem volt-e Rákóczi Ferencnek, a hős Rákócziak és Zrínyiek ivadékának már a bölcsőben is a nemzet szabadságával összeforrta tradíciója? Igen, t. Közönség, a mi egyesületünknek is van tradíciója, mert van hivatása. A mi fiatal hajtásunk a nemzet öntudatából s két egyesület talajából nőtt: az egyik az Eperjesi Széchenyi-kör, a másik Sárosmegyében a magyarságot és népnevelést terjesztő egyesület. Az első dr. Berzeviczy Albert (Lelkes eljenzés.) ifjúkori lelkesedése honszeretetének fényes szép gyümölcse, mely a magyar társadalmat művelté tenni van hivatva; az utóbbi id. Bánó József (Lelkes eljenzés.) hazafias aggodalommal írt tanulmányának «hogy itt egykor magyar világ volt» — s bár ismét azaz lehetne — volt szülőltje E két egyesület a Széchenyi körben egyesült, s mi lehetne más a mi tradícióink, mint e két eszme világa s mi más hivatásunk, mint, hogy e társadalom legyen művelt, de legyen magyar. Midőn az Eperjesi Széchenyi-kör felhívására Kisszeben és vidéke lelkes társadalmát ez egyesület megalakítására felhívni szerencsém volt, engem a tradíció kötelessége egyrészt a gyermekkori barátság, másrészt a gyermeki kegyelet folytán talán inkább kötött, mint másokat, de a haza jövő nagyságába, dicsőségébe vetett bizalom tradíciója Önökben épp úgy él, mert hiszen a hívó szózatra kész örömmel sereglettek azon zászló körül, melyet a nemzet lelkesedése rajongva vesz körül s melyre fel van írva «Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar» s melynek visszhangja milliók lelkében szólal meg!¹⁴

A hazafias hangulat Liszt Ferenc adatai remek zenéjében jutott kifejezésre, melylyel Rhapsodiájában a Szózatot és Himnuszt zenesítette meg. Ezt a Rhapsodiát négykézte zongorán *Sekurkay Emilné* és dr. *Windt Arthur* játszották művészi interpretációval és kitűnő technikával. A közönség áhítattal hallgatta játékukat és szűnni nem akaró tapssal és hangos eljenzéssel fejezte ki igaz elismerését. Ezután dr. *Bánó Achill*, Kisszebennek e kedves és hű vendége szavalta művészi tökélytel Ábrányinak «Balkirálynő temetése» cz. remek költeményét. A műsor 4. pontja *Nedved Gusztáv* — ki mint vendég ezúttal először mutatta be a kisszebenieknek csodálatosan sokoldalú szép zenei tehetségét — zongorajátéka volt. Nagyszerű technikájával, zseniális felfogással óriási diadalt aratott s a szűnni nem akaró tapsokra a tárogatóból is szívhez szóló, lágy hangon kurucz-nótákat adott elő. Ráadásul még a cimbalmon mutatta be kiváló zenei tehetségét és játszott szebbnél szebb magyar dalokat. Az est fénypontja kétségtelenül

szerint, leendő férje udvarában, leendő rokonai és népe szellemében nevelkedjék fel. Neje lón Herman fiának, I. Lajosnak s anyala nemzetének, a szeretet, a jótékonyság anyala. De rövid volt a boldogsága: férje a kereszt-háborúban veszté életét, s az özvegyet s az árvákat a szívtelen sógor a világba úzó Nyomor és szenvedés váltá fel a boldogság napjait, mígmen a marburgi zárda csöndes cellájába eljött érte a halál megváltó anyala s lelkét odavitte, a honnét való volt — fel az égből.

Oly kegyelettel álltam e helyen, hisz egy Árpád-házi királyleány emlékének adóznak itt. Mellette a kápolna. Mikor benne jártam, tele volt virággal, díszszel; az itt időző nagyhercegi család istentiszteleten volt itt előtte való nap. Jól esett hallanom, hogy évente itt tölt néhány hetet a nagyherceg és családja, hogy ezáltal is megbecsülje az ősi várat.

Szép, igazán fejedelmi a legfelső emeletet elfoglaló «Fest oder Waffensaal», melynek gyönyörű mását láttam volt a nyáron, szegény néhai Lajos bajor király tündérvárában, Neuschwansteinban. Talán a Wartburg adta az eszmét e meszeszerűen szép kastély megteremtésére. Fényesebb a bajor várkastély terme, de itt igazabb a régiség varázsa. Talán az utolsó ünnepély, mely e teremben lefolyt, a német Burschenschaft 1817-iki ünnepélye volt. Az akkori diákságnak, mely Wenigen — Jena híres vendéglőjében, a Tanneban, ugyanabban, melyhez Göthe Erkönyijének emléke is fűződik, alkotó meg 1813. június 12-ikén a Burschenschaftot, nem csekély része volt az úgynevezett német szabadságharc

Zombory Emmikének bájos közvetlenséggel, finom fel-fogással előadott «Kaszinóból Pércsfalván» cz. monológ-előadása volt. Kedves megjelenésével, minden elfoglaltság nélküli kitűnő előadásával magával ragadta és kezdettől végig hangos derűtségben tartotta az egész közönséget. De volt is taps és eljenzés, minden oldalról gratuláció, melyből a kisasszony teljes biznysággal kivethette, hogy a közönség igaz elismeréssel élvezte előadását és már előre is örül a mielőbbi «viszontlátás»-nak. A műsor utolsó száma a Kör vegyes dal-karának jutott. A szokásos dalárdai produkciókhoz az estélyen élvezett produkció nem is hasonlítható, mert azt a három dalt, melyet a dalárda kétszeri kihívás mellett énekelt, oly correcte, tisztán s kifejezéssel adta elő, hogy a szó szoros értelmében élvezet volt hallgatni. Ily tökéletes előadás — főleg az alig pár napi gyakorlási idő mellett — úgy a dalárda lelkes és minden szépért hevülő vezetőjének, *Gönnert Bélának*, mint a dalárda minden egyes tagjának dicséretére válik. A műsor befejeztével a táncz vette kezdetét, mely a legjobb kedvben reggelig tartott.

A magyar-irodalmi szakválasztmány november 11-iki felolvasó-estéjén először *Schöpflin Géza* lépett a felolvasó-asztalhoz s néhány igen szép, hangzatos verset olvasott fel a közönség zajos tetszésnyilvánításai mellett. Igen sikerültek voltak a Lenau-féle versek is, de még nagyobb hatást keltett a szerző saját költeményeivel, melyekben dalolni vágyó, borongó lelkét, ábrándos szerelmét, anyja iránt érzett igaz szeretetét tárta fel meghatóan, poetikusan. *Schöpflin Géza* költői tehetsége ismeretes már közönségünk előtt a múlt évi felolvasása óta, meg az *Eperjesi Lapok* révén is, hol *Szombatos Géza* álnév alatt közölt egy pár igen csinos verset. Mostani felolvasásával még inkább 'bebizonyította, milyen mély az érzése, mily ügyes a technikája! A közönség zajosan megtapsolta a «Névtelen levél» című szatiráját is. — A felolvasó-estély második pontja *Eöttevényi Nagy Olivér* nagydíktől felolvasása volt Deák Ferenczről. A Széchenyi-kör vezetősége — igen helyesen — szükségesnek találta, hogy valamely formában részt kérjen abból az ünneplésből, a melylyel Deák Ferenczről — születésének századik évfordulója alkalmából — a magyar társadalom országsszerte megemlékezik. Közmvéledési körünk ez ünnepies és szép megemlékezését részünkről annyival inkább helyeseljük, mert nagyközönségünknek csakis itt nyílt alkalma Deák Ferencz emlékének egy pár percet szentelni. S hogy ez ünnepies megemlékezés közönségünk helyesléseivel is történt, bizonyítja ezt az örömdetes körülmény, hogy a Kör tagjai oly nagy számmal jelentek meg, a mely látogatottságra példát felolvasásaink történetében nem igen találunk. Ezt előre tudva, a felolvasást bátran a nagyteremben lehetett volna megtartani. Így sokan — a hely hiánya vagy a zsúfoltság türehtelensége miatt — kénytelenek voltak távozni. *Eöttevényi Nagy Olivér* felolvasása méltó volt tárgyához. Életrajzi keretben foglalkozott a reformkorszak nagy nemzeti küzdelmével, az abszolút korszak törekvéseivel, vereségével, a hatvanhetedik kiegyezéssel. A felolvasás központja mindig Deák Ferencz; lépésről lépésre látjuk kidomborodni hatalmas egyéni-

mozgalmaiban, az új Németország megteremtésében! — A vár legérdekesebb részleteinek egyike a festői szépségű Ritterhaus. Mintha le sem zajlott volna az a néhány száz esztendő, oly korhű, oly annyira élő. Vadszőlő futja be a falakat és öleli körül a kicsiny ablakok ólomkarikáit, s az idegen, ki a Landgrafenhaustól jövet megpillantja az épületet, e kis udvart, szinte meglepetten áll meg: oly kedves, oly barátságos a képe, a várgrófi termék fénye, a fegyvertár büszke méltósága mellett. S ennek a várészletnek van egy nagy kincse: a Luther-szoba. Tíz hónapot töltött itt, 1521. májustól a következő év márciusáig. A worms-i birodalmi gyűlés határozata könnyen a legnagyobb veszélyt hozhatta volna a bátor reformátorra; pártfogója, a nemeslelkű bölcs Frigyes szász választó a thüringiai erdőben, Allenstein közelében elfogatta hát s ide hozta biztos menedékhelyre, s ifjú lovagként, Junker Jörg név alatt tartózkodott itt mindaddig, míg követőinek túlzása — kik Karlstadttal élükön, rombolni kezdték a templomi kincseket — ki nem szólította innét, hogy — nem törődve pártfogója aggodó figyelmeztetéseivel — elveihez méltó következetességgel, miként a másik, úgy most emez irány tévedései ellen is sorompóba lépjen.

Több emléktárgy gazdagítja e kis szobát; legyen az ily emléktárgy bármily csekély is, becseksek, mert annak emlékét őrzik, arra emlékeztetnek, kire tisztelettel gondolunk. Mintegy meg van szentelve, fel van avatva mindegyik. S mentől kisebb a hely, a város, mentől távolabb áll a világ nyugsgő, rohanó árjától: annál erősebb, annál tisztább, önzetlenebb benne a nagyok

ségét, puritán jellemét, nagy jogérzékét, a jobb jövőbe vetett, szinte fatalisztikus hitét. A szerző bámulatos könnyedséggel, előkelő modorban tárgya a legnehezebb közjogi kérdéseket, felesleges részletekkel nem úntat, de semmit el nem hagy, a mi Deák Ferencz nagy alakjának megrajzolásához szükséges. E mellett igazságos és objektív, nem hallgatja el pl a kiegyezés hibáit; nem üres frázisokkal jellemez; Deák Ferenczben is embert látunk, nem egekig magasztalt hősöt; erős, rendkívüli egyénisége és hatalmas alkotása előtt azonban, épp Eöttevényi Nagy leírásának hatása alatt, kénytelenek vagyunk meghódolni; előadását vonzóvá teszi az a sok intim és kedves részlet, a melyet Deák Ferencz magánéletéből ad elő. A mindvégig feszült figyelmet tanúsító előkelő közönség viharos tapssal és eljenzéssel honorálta a felolvasót.

Pályázat.

Az Eperjesi Széchenyi-kör pályázatot hirdet népszerű ismeretterjesztő felolvasásra, melynek tárgya a tudományok bármely ágából választható. — Jutalma 100 kor.

A pályázat feltételei:

1. A felolvasó-asztalnak alkalmasnak kell lennie a Kör háziestélyén való felolvasásra.
2. Résztvehetnek a pályázaton a Kör tagjai.
3. Pályádjával csak alak és tartalom tekintetében irodalmi színvonalon álló mű tüntethető ki.
4. A pályázat titkos, a pályaművek tehát idegen kézzel vagy írógéppel leírva, lapszámozva, a pályázó nevét rejtő jelígyés-levéllékel nyújtandók be a Kör titkárához 1903. decz 20-ikáig.
5. A mely mű a felsorolt feltételek bármelyikének nem felel meg, a pályázathoz részt nem vehet.
6. A pályanyertes vagy megdicsért művet a felolvasásig sehol sem szabad közzétenni a szerzőnek s a Kör fentartja magának a jogot, hogy a művet az Évkönyvben is közölje.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány nov. 18-iki háziestélyének műsora:

1. ERKEL: «Hunyadi László» operájának nyitánya. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67-ik gy-ezred zenekara.
2. «Szégyenlem magam», Monolog. Írta és előadja: *E. Nagy Olivérné Kvassay Anna* úrnő.
3. CHOPIN: «Scherzo», B.-moll. Zongorán előadja *Hartmann Margit* úrhölgy.
4. TARNAY: «Milliora». Éneklő a Kör vendége: *Bárdos Irma* úrnő.
5. Magyar dalok. Gordonkán előadja: *Szemere Márton* úr.
6. STRAUSS «Orosz induló» ja. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67-ik gy-ezred zenekara.
7. DIENZL: «Liliomszár». Éneklő a Kör vendége: *Bárdos Irma* úrnő.

A művész-szobákon (a kistermen) keresztül zeneestélyek alkalmával senkinek sem szabad átjárni, vagy ott tartózkodni.

Következő háziestély: Nov. 25.: Felolvasás. Decz. 2.: Zeneeste. Decz. 9.: Felolvasás. Decz. 16.: Zeneeste.

emlékének kultusza. A kis városban szinte csakis ennek él az ember s fogékonyabb lélekkel érti meg az ereklyék néma beszédét.

Számos emléktárgy maradt tőle majd minden helyen, mely életének valamely mozzanatával összefüggésben volt, biznyságául annak, hogy nagyságát azonnal felismerték s kegyelettel őrizték meg mindent, mi tőle eredt. A wittenbergi Luther-szoba egy emléktárgya jut itt eszembe: kristály ivópohara darabokra törve. Szinte megdöbbenve hallám, hogy Nagy Péter vágta a földhöz dühében, hogy nem akarták neki átengedni Netovábbja a barbár önzésnek!

A wartburgi szoba falát is több Cranach-féle kép díszíti. A reformáció festője ő, kit tiszteltté és híressé tett nemcsak művészete, hanem urához, János Frigyes szász választóhoz való odaadó hűsége is. A mühlbergi szerencsétlen csata után híven követi fejedelmét a császár fogságába, majd weimari száműzetésébe s a császártól azt a kegyet kéri, hogy urával sorsát megoszthassa.

Egyik nevezetessége e kis szobának a tintafolt, jobban mondva a tintafoltok helye. A bibliafordítással foglalkozó Luther felizgatott képzelete az ördögöt látta megjeleneni, utána hajtja tintaskalamárisát. Kiváncsi látogatók — természetesen a kalauz szerint angolok — a folttal együtt ellopták a vakolatot is. Angolok! Még eddig minden városnak, melyben megfordultam, volt egy angolja, kiről valami bizar dolgot meséltek, a ki ezért, meg ezért a nevezetességért, ilyen, meg ilyen hallatlan összeget ígért. De a tulajdonos kegyelme nem vált meg e tárgytól — ez a refrénje mindegyiknek. Mikor

Vége lassan m...
nak az e...
lyenkor...
tud pezs...
nem vol...
egyikét...
gyon sa...
lépett fe...
a társul...
vannak,
játékba...
rettek v...
Az e...
lunk be...
Szoml...
«Doktor...
nül szelle...
nak valós...
hogy köz...
lós darab...
oka, hogy...
raffiniroz...
ket, mint...
egvetlen...
sággal m...
A szerepl...
ki, aki ma...
ben: a...
gas színv...
tetszettek...
Irma, Na...
és Kréme...
a ki a szo...
Vasár...
nak «Tü...
szották...
nagy hé...
királykisa...
szépen is...
Paczal M...
érdeml...
és Scell...
— Este...
gyenge...
színészek...
de sikert...
Hétfe...
ment. Ig...
látszott...
vetlen v...
melyben...
szokott...
ták ki;
fogva s...
udvarme...

Boroszló...
mert tu...
s megs...
fia lette...
belőle...
művél...
az 1418...
tók. Ez...
ígért is...
gyon te...
Keg...
jában,
az egys...
nek va...
annak...
munká...
szellem...
Mi...
felül ti...
egyikét...
irodalm...
dicsőse...
tényező...
a közé...
kifejlő...
a lass...
a pap...
csfrak...
megsz...
küzde...

SZINHÁZ.

Vége felé közeledik a szini-évad. Lassan minden nagyobb emóció nélkül folytak az előadások — közepes közönség előtt. Ilyenkor csak egy-egy kiválóbb *vendégszereplés* tud pezsgőbb mozgást okozni. De ebből az idén nem volt részünk. Igaz, hogy a saját erőnk egyikét-másikat is elég ritkán látjuk. Így nagyon sajnáljuk, hogy olyan kevés alkalommal lépett fel *megfelelő* szerepkörben *Szell Gizella*, a társulat drámai szendéje. Pedig igen sokan vannak, kik elegáns megjelenésében, fesztelen játékában és pompás toalettjeiben többször szerettek volna gyönyörködni.

Az elmúlt hétről következőkben számolunk be:

Szombaton a Vígszínháznak egyik slágerdarabja: «Doktor Nebántsvirág» került színre, a mely a végtelenül szellemes, de épp olyan frivol francia vígjátékoknak valóságos mintaképe. Megelégedéssel tapasztaltuk, hogy közönségünk nem veszi szívesen az ilyen sikamlós darabokat, a minek talán az is lehet az egyik oka, hogy vidéken nem tudják oly páratlan művészi raffinirozottsággal feltálatni az ilyen pikáns csemegéket, mint a Vígszínház. A második felvonás volt az egyetlen, a melynek szédítően kacagató jelenetei valósággal magukkal ragadták nálunk is a publikumot. A szereplők közül elsősorban *Szell Gizella* emelendő ki, aki ma volt először a teljesen neki megfelelő szerepben: a finom társalgási vígjátékban. Alakítása magas színvonalon állott; fényes toalettjei ismét nagyon tetszettek. A gördülékeny összjátékban kitűntek: *Lányi Irma*, *Nagy Sándor*, *Pápai Antal*, *Szeutes János*, *Papir és Krémer Sándor*. Végül *Reviczky Rózsá* emelendő ki, a ki a szobaleányt ügyesen, bár kissé kielezeten adta.

Vasárnap két előadás volt. *Délután* Feld Mátyásnak «Tündér-eskü» cz. bohózatot tündérregét játszottak. Az igen nagy számmal megjelent gyermekek nagy hévvel tapsolták *Reviczky Rózsá* ki Bájdiús királykisasszonynak rokonszenves szerepét jól adta és szépen is tánczolt. Ügyesen alakította *Papir Sándor* Paczal Misónak, a drótosótnak szerepét. Említést érdemelnek még *Szabó Mari*, Ránczos boszorkánynak és *Szell Gizella* Csillag tündérkirálynőnek szerepében. — *Este*, csaknem üres padsorok előtt, egy rendkívül gyenge népszínművet, az «Ingyenélők»-et adták. A színészek jobb ügyhöz méltó igyekezettel játszottak, de sikerük alig volt.

Hétfőn Herczeg Ferencnek «Ocskay brigadéros»-a ment. Igaz, hogy félrú előadás volt, de ez meg is látszott a szereplőkön. Az egész előadás vontatott, kedvetlen volt s éppen nem nyerte meg azt a nagy tetszést, melyben ez a történelmi színmű egyébként részesei szokott. A darab szerepeit általában hibásan osztották ki; pl. *Szeutes János* már alakjánál és hangjánál fogva sem alkalmas a finom és intrikus *Ozorczi udvarmesternek* szerepére; ugyanez mondható *Szell*

Gizelláról, kinek öltözékei nem voltak Dilli cigány-leányéinak megfelelők. A többi szereplők játékával sem voltunk ezúttal megelégedve, kivéve tán *Bátosit*, ki Szörényi kapitánynak, és *Garai Ilust*, ki Tiszai Jutka szerepében jó volt.

Kedden újból a «Doktor Nebántsvirág» került színre, az elsőnél jóval kevesebb közönség előtt és sokkal kevésbé kielégítő előadásban.

Szerdán kis közönség előtt igen jó előadásban ment «Casanova». *Kornai Margit*, a fáradhatatlan és szerepekkel túlterhelt primadonna, bájosan és szívesen játszott s énekelt most is. Méltó partnere volt a címszerepben *Ferenczi*. A kiállítás és a toalett — kivált a második felvonásban — izléesek voltak. A közönség sokat tapsolt s *Kornai* és *Tabori* ügyes cakewalk-tánczával alig birt betelni.

Csütörtökön B. Polgár Fáni jutalomjátékául Csiky Gergely bájos vígjátéka: «A nagymama» került színre. Két szereplőt kell különösen kiemelnünk; az egyik *Polgár Fáni*, a másik *Garai Ilus*. Az előbbi mint nagymama, az utóbbi mint Mártha, tökéletes, magas színvonalon álló alakítást nyújtott. Különösen az első felvonás utolsó jeleneteiben értek el nagy hatást s teljesen érvényre emeltek azok szépségeit. A közönség elragadtatva tapsolt nekik. A többi szereplőn némi hidegség s az egész előadás az únottság bizonyos neme volt érezhető. Mintha nem éltek volna bele magukat a helyzetbe és szerepeikbe, kelletlenek voltak. Még *Szeutes János*, aki nagy odaadással játszsa meg minden szerepét, emelendő ki; a tábori-lelkész ötletesen személyesítette. Közönség kis számmal.

Pénteken nyolczadszor telt meg zsúfolásig a színház: a «Drótosótnak»-ot adták, simán, összevágóan, széles jókedvvel. A közönség nagy élvezettel hallgatta *Kornai Margit*, *Ferenczi* és *Toronyi* pompás énekszámait és *Lehár* bájos zenéjét; sokat mulatott *Tabori* és *Szeutes* ügyes mókáin és élcein. Volt sok taps és újrázás is: a publikum csak nem únja nálunk sem meg ezt a darabot, sőt az előadások színvonalának emelkedésével egyre jobban megszereti.

Szombaton — minden vidéki színpadot megelőzőleg — «A tavasz» című operett-újdoncság került színre.

Heti műsor. *Hétfőn*: «Baránykák», zónaelőadás félhelyarákkal. — *Kedden* *Papir S.* jutalomjátéka: «Sabin nők elrablása», bérletben, szelvények érvényesek. — *Szerdán*: «Lady Windemare legyezője», színmű. — *Csütörtökön* *Kornai Margit* jutalomjátéka: «Sultán». — *Pénteken*: «Casanova», zónaelőadás. — *Szombaton* «Kurucz Feja David», színmű, előszór.

HIREK.

* **Tisztelgés dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél.** A törvényhatósági bizottság számos tagja — dr. *Bárdossy Jenő* főispán vezetése alatt — tisztelegni óhajtt Berzeviczy Albert v. b. t. t. előtt abból a czélból, hogy m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterre történt legkegyelmesebb kinevezetése felett érzett őszinte örömeinek kifejezést adjon.

Ez emlékezetes szobához sorakoznak az úgynevezett Reformations-Zimmer, melynek falfestményei Luther életének főbb mozzanatait örökítik meg, s kissé távolabb a Dirmitz nevű várrész, melynek földszintjét a gazdag fegyvergyűjtemény foglalja el míg az udvar túlsó sarkában az öreg torony, a Burgfried emelkedik. Mohó gyönyörrel járja végig szemem e vadregényes szép vidék büszke hegyeit, meredek sziklafalait, kigyózó völgyeit, melyekben nyaralótelepek rejtőzködnek, megpihen a barátságos képű városkán, Eisenachon, keresi, de még romját se találja a szomszéd hegyek ormain a régen ledöntött, semmivé lett váraknak, az eisenachi várnak, Mädelsteinnak, Rudolphsteinnak, Frauenburgnak, se a Malitten- avagy az Aschburgnak. Mert nem egyszer látott pusztító hadat, kegyetlen vérontást e vidék; a hagyomány Attila 451-iki frank hadjáratát is e vidékkel hozza összekötésbe, s itt tartatja meg lakodalmát is Kriemhildával — természetesen minden történelmi alap nélkül.

Soká élt a nagy csapásoknak emléke a nemzetek lelkében, s a diadalmas ellent a szájról szájra szálló monda a legképtelenebb színekkel, a gyűlölet színeivel állítja a nemzedékek elé. Nem boszankodtam, csak mosolyogtam, az ékes jelzőket olvasva, melyekkel Attilát s azután a magyarokat az a kis könyv is — melyből jelen soraim adatait merítém — ellátja; de Arnulf német császárt sem kiméli, hisz az ő bűne, hogy Németország útját elődeinknek megmutatta. Pedig ha a magyar kard nem jött volna segítségére, a szláv hatalom, mely a császárok gyöngeségét felhasználva, kezdé magáról a német igát lerázni, vesztere vált volna a birodalomnak. Nagy századdal később megismétlődik e szerep, s a magyar nemzet világtörténelmi hivatása ismét előtérbe lép: a stiefriedi mezőn habzburgi Rudolfot juttatja diadalra s veri tönkre Ottokár cseh hadát. Rudolf császár aztán hálaából fiának ajándékozta hűbértül Magyarországot — de hát jöttéért jót osztráktól ne várj!

A mint értesülünk, a küldöttség Eperjestről november 15-ikén a délutáni 3 órai gyorsvonattal indul Budapestre és ott a Pannónia-szálló előcsarnokában november 16-ikán délelőtt 11 órakor gyülekeznek.

* **Kinevezések.** Dr. *Bárdossy Jenő*, Sárosvármegye főispánja, *Ibrányi György* ungvármegyei tb. szolgabíró, eperjesi lakost Sárosvármegye törvényhatóságához díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki. — A kassai ítélőtábla elnöke *Blahó Lajos*, az eperjesi jogakadémia végzett hallgatóját díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Új igazgató.** A hivatalos lap közli, hogy a király — a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére — dr. *Körösy György* dési állami főgimnáziumi tanárt a VIII-ik fizetési osztály második fokozatába való sorozás mellett jelenlegi működése helyén középiskolai igazgatóvá nevezte ki. Az újonnan kinevezett igazgató kiváló egyéniségére még élénken emlékezik társadalmunk és azért az előléptetés hírére őszinte örömmel fogadta.

* **Katonai hírek.** A király *Seemayer Gyula* 67-ik gyalogezredbeli tartalékos hadapród-tiszthelyettést a magy. kir. honvédség tényleges állományában hadnagygyá nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A magy. kir. honvédelmi miniszter 1903. decz. 31-ikével az 1889 évi VI. t.-cz. 52. §-a alapján a cs. és kir. közös hadsereg tartalékából a m. kir. honvédség tartalékába áthelyezte *Frenyó Lajos* II. oszt. evangélikus segédlelkészt, a kassai 9. honvédkiegészítő parancsnokság nyilvántartásába.

* **Az eperjesi ügyvédi kamara** ezennel közhírré teszi, hogy dr. *Herszka Gyula* ügyvédet Liptószentmiklós székhelylyel a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette.

* **Eljegyzés.** *Saly Győző* városi tanácsos eljegyezte *Windt Margit* kisasszonyt Iglóról, a kit a Széchenyi-kör Rákóczi-ünnepén való kedves szerepléséből előnyösen ismer közönségünk.

* **Dr. Berzeviczy Albert — jogakadémiánkhöz.** Lapunk mult számában hű tolmácsolói igyekeztünk lenni annak a nagy és igaz örömmek, a mely az eperjesieket dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t.-nak vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterre történt kinevezetése alkalmából a nagyrabecsülés és régi, benső kötelekben nyugvó szeretet lelkesebben lelkesebb megnyilatkozásaira indította. Közöltük a jogakadémia tanári karának hozzá intézett üdvözlő táviratát is, a melyre Önagyméltósága a következő s felette kitüntető köszönő levelet intézte jogakadémiánkhöz: „Nagyságos Dékán úr! Jól eső, igaz örömmel töltött el Nagyságodnak az eperjesi jogakadémia igen tisztelt tanári testülete nevében hozzám intézett üdvözlő távirata, a melynek meleg szavait értékes zálogául tekintem annak a megtisztelő rokonszenvennek, a melyre engem azon intézet nagyrabecsült tanári testülete érdemesít, a mely intézet kebelében — s ezt büszkén vallom — egykoron magam is mint törekvő szerény munkás működtem. Midőn szíves megemlékezésükért őszinte köszönetet mondok, kifejezést adok azon jókívánságomnak is, hogy úgy Nagyságod, mint az igen tisztelt tanári testület hasznos működését továbbra is Isten áldása kísérje Budapest, 1903. nov. 6-ikán. Tisztelő hívtik: Berzeviczy Albert” Szepe s drága emlékül őrizendő megnyilatkozása e levél

Boroszló felette érdekes városházát látogattam meg, mert tud' Isten mi révén, engem is angolnak néztek s megszólítottak oly angol nyelven, hogyha Albion fia lettem volna, bizton egy szót sem értettem volna belőle, rögtön odavezettek egy igen szép, mozaik művű ajtóhoz, mely a Fürstensaaliba vezet s melyen az 1418-iki pórlázadás fejszecsapásainak nyomai láthatók. Ezt az ajtót is meg akarta egy anglius venni, ígért is érte rengeteg összeget, a városi tanács — nagyon természetes — nem adta.

Kegyelettel időzőm a wartburgi vár Luther-szobájában, elgondolkozom s lelki szemem elé varázsolom az egyszerű szerzetest, ki rendíthetlen meggyőződésének vaserejében szembe mert szállani az egész világgal, annak minden hatalmával, ki itt fogott hozzá nagy munkájához. melylyel egy új, szabadabb, tisztultabb szellemi világnak forrását nyitá meg.

Mi tiszteljük benne a reformátort, a németek azonfelül tisztelhetik benne a legnagyobb német emberek egyikét. Az ő bibliafordítása teremté meg a német irodalmi nyelvet s így nemcsak a német kulturális dicsőségnek, de egyúttal a német egységnek egyik tényezőjé is; Luther fellépte nélkül — ki tudja — abból a középkori, szinte mesébe illő szétszakadozottságból kifejlődött volna-e a mai német birodalom, hisz abba a lassan, szinte öntudatlanul fejlődő ellentétbe, mely a pápai és a császári hatalom között előtűnt, izzó csíráként dobtá be a Gondviselés az új tanokat, s megszületett a vallási és politikai szabadság élethalálküzdelme.

nálva, kezdé magáról a német igát lerázni, vesztere vált volna a birodalomnak. Nagy századdal később megismétlődik e szerep, s a magyar nemzet világtörténelmi hivatása ismét előtérbe lép: a stiefriedi mezőn habzburgi Rudolfot juttatja diadalra s veri tönkre Ottokár cseh hadát. Rudolf császár aztán hálaából fiának ajándékozta hűbértül Magyarországot — de hát jöttéért jót osztráktól ne várj!

Egy útikönyvemben olvasom, hogy Keuschberg lakosai még most is, évente hálaadó ünnepet ülnek a merseburgi csata emlékének, melyben sikerült érzékeny csapással sújtani egész idáig elkalandozó őseinket. Hej, nagyon rettegtek mi tőlünk, s egy évezred alig tudta ennek emlékét, az ellenszenvet lelkükből kitörölni!

Véres polgárháború dúlta fel Thüringia békéjét a XIII. század közepén; Thüringia örökéért meissenai Henrik őrgóf és brabanti Zsófia, Lajos és szent Erzsébet leánya versengtek, mígnem a hadi szerencse Henriket juttatá Wartburg birtokába. Ebben a háborúban pusztult el a fentebb említett néhány vár is, Zsófia párthíveinek erősségei s e versengés egyik legrettegettebb epizódjára emlékeztet egy köoszlop is a vár-hegy tövében Zsófia egyik leghűbb emberét, Welsbachi Henrik eisenachi polgármestert egy hajtógépből repítette ki a levegőbe, a város felé a győztes Henrik őrgóf, ott lelte halálát, oda zuhant, hol most az emlékkő áll. Nagy dicsőség sugárzó fénye mellett be' sok sötét pontod van, letűnt középkor!

Berzeviczy Albert mélyen érezni tud nagy szívének. Közvetlen melegsége s az a becsülés, melylyel nyilvános pályájának első színtere: ősi Kollégiumunk jogakadémiája iránt ma is viseltetik, hálára kötelező bizonyosságot tesz arról, hogy ide vármegyénkhez, annak intézményeihez fűzik őt az ő ritka fényes és eredményekben gazdag életpályájának leggyöngédebb, legkedvesebb emlékei. Mi pedig némi viszonzásul igyekeztünk ezt iránta való ragaszkodásunkkal, hálás elismerésünkkel, jó- és balsorsában való hűséges odaadásunkkal kiérdemelni, mert tudjuk, hogy vármegyéjének őszinte vonalza az, a mely előtte ma is a legbecsesebb. Dr. Berzeviczy Albert miniszternek a fentebbiekben közölt s a jogakadémia tanári karának őszinte örömet szerzett szép levelét dr. Mikler Károly dékán a november 5-iki rendes miniszteri kihallgatás alkalmával személyesen eszközölt tisztelgésor megköszönte.

* **Rákóczi-felolvasás Kassán.** A Kassai Kazinczykörtnek november hó 7-ikén tartott felolvasóestéjén — mint a kassai lapokból olvassuk — igen érdekes felolvasást tartott *Bruckner Győző* iglói főgimn. tanár «Lakodalmi szokások és egyéb művelődési mozzanatok II. Rákóczi Ferenc udvarában és korában» cz. alatt.

* **Köri Antal kir. tanácsos jubileuma.** November 7-ikén sok magyar szó hangzott el a sziléziai Teschenben hol a kassa-oderbergi vasút üzletvezetősége székel. Ekkor jöttek össze ott a vasút nagyszámú tisztviselői — mintegy százharminczan — a forgalmi és kereskedelmi, valamint a műszaki szolgálati ágak köréből, és pedig úgy a magyar vonalak, mint az osztrák vonal részéről, hogy közös kartársi egyetértéssel és szeretettel fejezzék ki tiszteletüket és ragaszkodásukat vonalfőnökük: *Köri Antal* kir. tanácsos, üzletvezető iránt, ki ezen vasútnál tíz évet töltött be előkelő, de nehéz feladattal járó állásában. E rövid idő más pályán nem látszik elég nagy ahhoz, hogy emiékét egy tekintélyes testület megünnepelje, de Köri már mint javakorbeli férfi nagy tapasztalokkal gazdagon jött a kassa-oderbergi vasúthoz üzletvezetőnek mint főfelügyelő a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőségtől, mely tudvalevőleg a magyar kereskedelmi minisztérium vasúti szakosztálya. Midőn a tescheni üzletvezetőség élére állt, már érdemes multra tekintett vissza. Erdemei elismerésül — melyeket mint kormánybiztos és mint a magyar vasutaknak katonai célokra való használhatóságát megállapító bizottság tagja szerzett — Őfelsége már előbb kir. tanácsosi címmel, a III. osztályú vaskoronarenddel és a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki Körit, ki azonkívül több idegen magas rendjelnek is tulajdonosa. Köri kir. tan. nagy szakismeretével, mely tudásával, különösen pártatlanságával általános tiszteletet, feltétlen nagyra-becsülést vívott ki magának az összes személyzet között. Ezért ünnepelték meg tisztviselői tízéves jubileumát. Előzőleg egy szűkebb bizottság — melynek tagjai állomásfőnökünk: Melzer Gyula felügyelő és Maixner Emil főmérnök is volt — Wilhelm Gusztáv főfelügyelő és helyettes üzletvezető vezetése alatt a tisztikar nevében egy díszes és értékes albumot adott át a jubilánsnak, mely az összes tisztviselők névalírását foglalja magában. Majd nov. 7-ikén este a «Central Bahnhof» című vendéglő nagytermében jöttek össze, melyre a jubiláns egy bizottság hívta meg. Belépésekor dörgő «Ejen» nyomta el az osztrák kartársak «hoch» kiáltásait. Az ünnepélyen a vezérigazgatót, ruttkai Ráth Péter udvari tanácsost — ki személyes megjelenésében akadályozva volt — dr. Hausser Adorján vezértitkár, főfelügyelő képviselte, ki megbízza nevében legnagyobb elismeréssel adózott Köri kiváló szolgálati érdemeinek. Ditrich Ottó felügyelő, forgalmi főnök a magyar állomások, lovag Portenschlag József oderbergi állomásfőnök az osztrák állomások, Angyal József főmérnök pedig a műszaki kar nevében fejezték ki ragaszkodásukat és tiszteletüket a jubiláló üzletvezető iránt, míg Dobránszky Endre állomásfőnök dr. Hausser, mint a vezérigazgató helyettesét köszöntötte fel. Az ünnepelő tisztikar igen meleghangú üdvözlő táviratot küldött vezérigazgatójának, ruttkai Ráth Péter udvari tanácsosnak, melyben szeretetéről és határtalan ragaszkodásáról biztosította őt. A kedélyes lakoma a Liptószentmiklós-ról felhozott jó magyar zene mellett — mely a tárogatót is megszólaltatta — kora reggelig tartott.

* **Új táviradhivatal.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Plavnicán* (Sáros vm.) az ottani posta- és távbeszélőhivatalnál táviradhivatalt rendezett be.

* **A városi jogügyi szakosztály ülése.** Eperjes szab. kir. város jogügyi szakosztálya nov. 11-ikén tartotta rendes ülését, melyben a többi között Spira Jakab kérésnek a záróra meghosszabbítása iránt benyújtott kérvényét megtagadó tanácshatározat ellen beadott felebbeszésnek az elbírálását tárgyalták. A szakosztály és tagjainak véleménye e tárgyban oda irányult, hogy a vonatkozó városi szabályrendelet, mely eredetileg

csak éjjeli 12 óráig engedi meg az ilyen üzletek nyitva tartását, más városok hasonló szabályzatához képest átalakítsák, addig pedig úgy felebezzék, mint általában a kávésnak engedték meg, hogy az eddigi gyakorlat szerint kávéházaikat az éjjelen át nyitva tarthassák. A másik fontosabb ügy, melylyel a jogügyi szakosztály foglalkozott, Krémer Sándor, az eperjesi színház igazgatójának segély iránti kérvénye volt. A szakosztály nagy szótöbbséggel azt ajánlja a szerdán megtartandó városi képviselőtestületi közgyűlésnek, hogy a tanács pártoló javaslatát fogadja el s a színház segélyezésére 500 koronát engedélyezzen a színi-alapból. A megokolásban kifejti a jogügyi szakosztály, hogy ezen rendkívüli segélyt csak arra való tekintettel javasolja, hogy egyrészt a közönség látogatása nem oly következetes, hogy a színigazgató a befolyó jövedelmekből fedezhetné minden zavar és fennakadás nélkül a társulat anyagi kötelezettségeit, másrészt pedig különös tekintettel arra, hogy a törvényen kívüli állapot miatt a színigazgató a kormány részéről különben kilátásba helyezett kerületi segélyben nem részesülhetett. Ehhez még azon megjegyzést is fűzi a szakosztály, hogy ez az eset a jövőre néve kötelező precedensnek nem tekinthető. — Következett volna ezután egy cselédszálló létesítése tárgyában benyújtott tervezetnek a tárgyalása. Miután azonban ezen céljában bizonyára nagyon fontos és szociális szempontból üdvös tervezet nem fekteti a cselédszállót olyan anyagi alapokra, a melyek képesek lennének úgy az egyeseknek, mint a nagyközönségnek nagyobb megterhelése nélkül, annak fennállását biztosítani s kitűzött céljának minden tekintetben megfelelni: a szakosztály visszaadja a tervezetet a kinevezendő új rendőrkapitánynak azzal, hogy tegye ez ügyet beható tanulmány tárgyává és nyújtsa be alkalmasabb és elfogathatóbb tervezetet, melyben a szőnyegen fekvő javaslat életbeléptetését gátló nehézségek nem fordulnának elő. — Ezután foglalkozott a szakosztály a kapubejáratok zárása és világítása ügyében benyújtott szabályrendelet-tervezettel. Hogy mily fontos és a közbiztonság, sőt a közérkölcenség szempontjából sürgősen szükséges egy ilyen, minden háztulajdonost kötelező szabályrendelet, azt felesleges bővebben indokolni. Érezte ennek szükségét minden ember s a szakosztály csak a közóhaj szellemében járt el, midőn hosszabb eszmecsere után egy szabályrendeletben megállapodott, mely a szerdai közgyűlésen kerül tárgyalás alá, mely alkalomból azután mi is részletesebben fogunk vele foglalkozni.

* **Mikor lesz már mutatója a városi torony órájának?** Hónapok óta készen áll a városi torony s szép külsejével díszére válik a főpiacnak; érthetetlen azonban, miért nem teszik fel már a szépen festett cifferblatokra az óra mutatót? Az óramű teljesen rendszerben van, tudunkkal a mutatók is elkészültek néhány hónap előtt, de azok alapját az építész ki fogásolta. Ennek következtében egy más rajz készült, mely szerint át kellett volna alakítani a mutatókat; ez a rajz három hónap előtt Budapestre ment jóváhagyás végett, de — úgy látszik — az akták közé rekedt. Fölötte sürgősen kérjük — városunk lakosai érdekében — az erre illetékes bizottságot, sürgesse meg erélyesen a mutatók elkészítését.

* **Állatdíjazás.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület által kitűzött, de a Kisszebenben fellépett száj- és körömfájás miatt elmaradt állatdíjazást november 10-ikén tartották meg Zborón. Az eredmény nem felelt meg teljesen a hozzáfűzött várakozásnak, de ennek oka nem a kisgazdák részvétlenségében keresendő, hanem inkább abban, hogy a szekesői járás még most is zár alatt van s az idő rövidsége miatt számos gazda nem hajthatta fel állatait. Felhajtattott összesen 75 drb. állat, melyek közül a bíráló-bizottság 30 darabot tüntetett ki díjazással, 420 kor. összegben.

* **Foulard-selyem** 60 kr.-tól 3 ft 70 kr.-ig méterje, blousoknak és ruháknak. Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva. Nagy mintaválaszték azonnal **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 2.

* **A felkai völgyben** épült «Sziléziai ház»-nak a Magyarországi Kárpátgyesület jelentése szerint ebben az évben 426 háló-vendége volt. Ezek között az első június 3-ikán, az utolsó október 6-ikán kereste fel a vadregényes fekvésű menedékházat.

* **Angol, kínai, orosz tea- s valódi jamaikai rum-különlegességek** *Pátesch Árpád droguerijában kaphatók.*

* **Falkavadászat Eperjes környékén.** Még az őszi eperjesi lóverseny alkalmával ígérte meg a Kassai Falkavadásztársaság nehanyt agja, hogy kedvező idő esetén töblen átránuinak Eperjesre s magukkal hozván harrier kutyáikat, falkavadászatot rendeznek Eperjesnek e célra különösen megfelelő territoriumán.

Ezen ígérteket beváltandó, érkezik meg nov. 19-ikén, csütörtökön városunkba a társaság 20—25 hölgy- és férfi-tagja. Ezekhez csatlakoznak azonkívül Sárosvárm. déli amazonjai és férfivadászai közül számosan és az összeseknek részvételével tartják meg e nap korai délutáni óráiban a látványosság számba menő falkavadászatot (Schleppjagd). A vadászat helye még nincs precíse meghatározva, hanem valószínű, hogy kiindulópontja a katonai gyakorlótér lesz, onnét átszáguldanak a Tarczán, azután a Meliorisz-féle tagon s a nagysárosi úton keresztül átvágnak a dombon s le a sebesi rétekre Fintáig, onnét Kellemesnek vissza és a finish valószínűleg a tűzrétektanya alatti réteken lesz. — Figyelmeztetjük mindazokat, kik ezen egyszerűnek ígérkező sport-látványosságban gyönyörködni akarnak, hogy ne az indulást nézzék meg, mely nagyobb érdek nélkül szűkölködik, hanem a végső küzdelem gyors piécéjét, mely a laikus nézőre is ingerlőleg hat. Ezt pedig legjobban láthatni a Tábor-hegynék a Szekcső felé néző éléről.

* **Osztályosjegyek iránt érdeklődőket** különösen figyelmeztetjük a *Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság* mai hirdetésére.

* **Ékszer-tolvaj.** *Sztolarsik Ottó*, volt kárpitostanoncz — ki már lopás miatt négy ízben volt bűntette — ellopta özv. Stephány Nándorné szekrényéből gyémántos fülbevalóját, melyet egy itteni zálogházban értékesített. Eleinte tagadta a tett elkövetését, de szen.besítettven a zálogház tulajdonosával, felismerték benne azt az egyént, ki a fülbevalót elzalogosította. Ekkor beismerte tettét. Átadták az ügyészségnek.

* **Messmer-tea** az 1903. évi aratásból — finomabb, mint már évek óta — a teaismerők bámulatát kelti fel. Császár-tea (100 gr-os csomag 2 kor.) a legfelsőbb körök itala. Kapható *Bein Simon* üzletben Eperjesen.

* **Tolvaj lorbélyok.** *Miske Ede* főtűczai különlegességi dohánytözsdejében mult vasárnap délután 1 és 2 óra közt kellemetlen látogatók jártak, kik látogatásuk emlékére 55 korona készpénzt, 150 drb. 10 filléres levélbélyeget és különböző szivarokat vittek magukkal. A megejtett erélyes nyomozás közben a gyanú két, ugyanazon házban lakó borbélysegregé irányult, kik azonban méltatlankodva utasították vissza a súlyos vádat. De a házkutatásnál meglepő bűnjelre akadtak. A borbélysegregék szobájának kulcsa ugyanis teljesen illett a megdézsmált tőzsde ajtajához s azonkívül az illemhelyen több elhasználatlan levélbélyeget találtak. Ezen bűnjelkkel szemben természetes, hogy megszűnt a tagadás s a két czinkostárs: *Majomy Béla* rimaszombati születésű 17 éves és *Molnár János* nagyszanyi születésű 22 éves borbélysegregék beismerték tettüket. Most az ügyészség börtönében várják a megtorlást.

* **Szomorú visszatérés.** Ezekben a napokban a fővárosból négy szegény sárosvármegyei földművest tolonczoltak haza falujukba. Névszerint *Farkas Andrást* és *Mihályt*, valamint *Rudecs Jánost* és *Istvánt*. Körülbelül egy esztendő előtt ezek a négyen még két társukkal *Szolnoki Gyulával* és *Dudás Antallal* egy breslauer ügynök nógatására Argentínába vándoroltak ki. Buenos-Ayresben átvette őket egy bécsi ügynökség és elszegődttette egy ültetvényeshez. Itt kilátásba helyezték nekik, hogy egy év múlva nagyobb földterület fognak haszonbélhelni csekély fizetés mellett. Eleinte jól ment dolguk, de későbbben rabszolgákként bántak el velük. Végre is a menekülést határozták el. Az úton Dudás és Szolnoki a fáradság folytán elpusztult. A többi négy a magyar-osztrák konzulatus támogatása mellett hajóra szállt és Genuába jutott. Innen kerültek aztán Budapestre.

* **Felhívjuk olvasóink figyelmét** *Gaedicke A.* Budapest ismert és legnagyobb szerencsegyűjtődjének mai hirdetésére. E cég szerencséje máris közmondásossá vált, úgy, hogy mindenki csak a szerencsés Gaedickénél akar vásárolni. Nem mulik el tényleg húzás a nélkül, hogy e cég egy vagy több főnyereményt fel nem tudna mutatni.

* **Az ideai fősorozás.** A honvédelmi miniszter az ideai fősorozás tárgyában Sárosvármegye közönségéhez a következő körrendeletet intézte: „Mint hogy a politikai helyzetben beállott változás reményt nyújt arra, hogy az 1903. évre kiállítandó ujonczok rövid idő alatt országgyűlésileg meg fognak ajánlatni, hivatali elődömnök a folyó évi május 20-ikán 44,200 sz. alatt kiadott körrendelete kapcsán felhívom a törvényhatóságot, hogy az ujonczozási, utazási és működési terveket az illetékes kiegészítési parancsnokságokkal egyetértőleg akként állapítsa meg, hogy az ideai fősorozás a f. é. november 23-ikától december 23-ikáig terjedő idő alatt foganatosítható legyen. Tekintettel arra, hogy a sorozási időszak a szokottnál jóval rövidebb időben

állapítottatott miatt a kiidőben eselenek kikitervek szefennakadásnokságok idő rövidselegrövidebbnapokra a törvényi u nagyobbpedig feltvisszafeladand az ujonczonapok és izraelita ühol gör. k nem vehet csak hivatomódon ve kal egyetősos módor előbb, föltterveknek gett való a f. évi fe rendeletv elbánás, ne valamint a tőzkodó m lása tekint körrende ujonczozás czoknak a fogok inté Nyiri s. k

* **A Vá** mánya ne dr. *Bárdos* választmár zolta a vá dr. *Bárdos* nak előad arról a kit lasztmány kir. tanács tése által kitüntetés Istvánné miniszter Mária Va kereszt-eg díszokmár örömmel sajnálatán a választ távozása elnök a ünnepély s képvis talapatán a tapoly helyesnel választma rozottat hangvers a főkegy való bes tatik vag nem a kö illeti meg ból a sin Erzsébet 250 kor kir. kath egyesület

* **A** ter elren az 1868. vagy gy nak az gyermeke sét szorg * **A** tum Cap számos készletbe vény, cs bedörzse elő, sőt az altes igen ha

ov. 19-ikén,
5 hölgy- és
Sárosvárm.
nosan és az
nap korai
menő falka-
még nincs
gy kiinduló-
szághalmoz-
a nagysárossi
besi rétekre
finish való-
z. — Figyel-
nek igérkező
ak, hogy ne
rdék nélkül
gyors piéce-
Ezt pedig
Szekesső felé

et különösen
nyújtárság
olt kárpitos-
n volt bün-
szekrényéből
zálogházban
övetését, de
felismerték
zálogosította.
szésgnek.

aratásból —
herők bámu-
mag 2 kor.)
Simon üzleté-
m.

atcaai külön-
nap delután
jártak, kik
nt. 150 drb.
arokat vittek
s közben a
orbélyesegére
itották vissza
pő bünjelekre
ulcsa ugyanis
ához s azon-
levélbelyeget
eszetes, hogy
Majomy Bela
Fanos nagy-
smerték tettü-
a megtorlást

napokban a
ei földmívest
ykas Andrást
tvánt. Körül-
még két tár-
Antallal egy
vándoroltak
si ügynökség
tásba helyez-
földterületet
ellett Eleinte
ként bántak
el. Az úton
elpusztult. A
támogatása
men kerültek

Gaudicke A.
gyűjtődéjének
aris közmon-
a szerencsés
tényleg húzás
nyereményt

miniszter az
közönségéhez
hogy a politit-
nyújt arra,
ok rövid idő
tatni, hivatali
200 sz. alatt
törvényható-
ködési terve-
gokkal egyet-
dei fősorozás
ikáig terjedő
tel arra, hogy
idebb időben

állapított meg, éppen a sorozási időszak rövidsége miatt a kiegészítőparancsnokságok egy és ugyanazon időben esetleg több sorozóbizottságot lesznek kénytelenek kiküldeni, az ujoncozás, utazási és működési tervek szerkesztésével az e tekintetben felmerülhetők fennakadások elkerülése végett a kiegészítőparancsnokságok óhajai figyelembe veendőek. Ugyancsak az idő rövidségére való tekintettel, az utazások a lehető legrövidebb időre szorítandók, az egyes működési napokra a megvizsgáló állításköteleseknek a véd-törvényi utasítás I. rész 42. §-ában meghatározott legnagyobb száma: 200 veendő fel, a mozgósítási iratok pedig feltétlenül valamely utazási vagy működési napon vizsgálódnak meg. Ezúttal is újból megjegyzem, hogy az ujoncozás, utazási és működési tervekben a vasárnapok és róm. kath., nemkülönben a protestáns és izraelita ünnepnapok, valamint oly sorozó-járásokban, hol gör. keleti ünnepnapok is működési napokul föl nem vehetők, illetőleg gör. keleti és izraelita vallásúak csak hivatali elődóm előző körrendeleteiben megjelölt módon vezethetők elő. A kiegészítőparancsnokságokkal egyetértőleg újonnan szerkesztendő tervek a szokásos módon kiállítva, hozzám jóváhagyás végett minél előbb, fölterjesztendőek. Ezen egyetértőleg megállapított terveknek a sorozó-járási tisztviselők tájékoztatása végett való előzetes közlése, továbbá hivatali elődómnek a f. évi február 19-ikéről 5000—VIII/a. sz. alatt kelt rendeletével már megküldött nyomtatványokkal való elbánsás, nemkülönben az időelőtti önkéntes belépés, valamint a vegyes felülvizsgálatok és a külföldön tartózkodó magyar honosságú állításkötelesek megvizsgálása tekintetében ezúttal csak a hivatali elődóm előző körrendeleteiben foglalt rendelkezésekre utalok. Az ujoncozás tényleges végrehajtásáról a kiállítandó ujoncozók az országgyűlés által történt megajánlása után fogok intézkedni. Budapest, 1903. november hó 5-ikén. Nyíri s. k., honvédelmi miniszter.

* A Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmánya november hó 8-ikán Tahy Józsefné elnök és dr. Bárdossy Jenő főispán társelnök elnökle mellett választmányi ülést tartott. Tahy Józsefné melegen üdvözölte a választmány megjelent tagjait s a társelnököt, dr. Bárdossy Jenő főispánt kérte fel a gyűlés tárgyainak előadására. Dr. Bárdossy Jenő főispán elsősorban arról a kitüntetésről emlékezett meg, melyben a választmány egyik érdemdús tagja: dr. Horváth Ödön kir. tanácsos közigazgatási bírónak történt kinevezése által részesült; úgyszintén egy másik legfelsőbb kitüntetés is, mely a bártfai fiókegylet elnökét: Tahy Istvánné sz. Berthóty Vilmát érte, kit a m. kir. belügy-miniszter 1903. október 15-ikén kelt leirata szerint Mária Valéria főhercegnő ő Fensége — a Vöröskereszt-egylet körüli kiváló érdemei elismerésül — díszokmányokkal tüntetett ki. Mindkét kitüntetést őszinte örömmel vette tudomásul a választmány, egyúttal sajnálatának adott kifejezést azon veszteség felett, mely a választmányt dr. Horváth Ödönnek Eperjesről való távozása következtében érte. Jelentést tett továbbá az elnök a Bártfaiudőn emelt Erzsébet-szobor leleplezési ünnepéről, mely alkalommal a Vöröskereszt-egylet s képviselve volt és koszorút is helyezett a szobor talapzatára. Ezután bemutatta Kósch Árpád pénztáros a tapolyi fiókegylet 1902. évről szóló átvizsgálás és helyesnek talált számadásait, valamint jelentést tett a választmány által kezelt pénztárak állapotáról. Elhatározott az is, hogy a tapolyi fiókegylet által rendezett hangverseny 130 k.-t tevő tiszta jövedelme — melyet a fiókegylet a választmánynak küldött be a központba való beszállítás céljából — a fiókegyletbe visszautaltatik vagyona szaporítására, mivel ezen tiszta jövedelem nem a központot, hanem egyedül a fiókegylet vagyonát illeti meg. A választmány továbbá vagyona kamataiból a singléri tűzkárosultak javára 90 koronát, a bártfai Erzsébet-szobor költségeihez való hozzájárulásaként 250 koronát szavazott meg, végül pedig az eperjesi kir. kath. főgimn. r. k. vallású szegény tanulóit segítő egyesületbe 100 koronával alapító-tagul lépett be.

* A hanyag szülők. A vallás- és közokt. miniszter elrendelte, hogy azon gyermekek számára, a kik az 1868. évi XXXVIII. t.-cikk értelmében a szülőket vagy gyámokat ért négyzseri büntetés után sem járnak az elemi iskolába, a községi hatóság a tanköteles gyermek illetékes árvászekénél külön gyám kirendelését szorgalmazza.

* A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórna, minő a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó

eredményrel használtatott az influenza ellen is és 80 fill., 1 kor. 40 fill. és 2 kor. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan «Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy «Richter-féle Horgony Liniment»-et tessék kérni és a «Horgony» védjegyre figyelni kell.

* Az adatok hatalma. Minden állításnál hatalmasabban bizonyítanak a tényleges adatok. Elyomják a felkapott híreszteléseket és megerősítik azokat a meséket, melyek éppen csak azért tűntek fel olyanoknak, mert igaz voltak adatok nem bizonyították. Mesének tartották sokan azt is, hogy az osztályosorsjáték hatszáz ezer koronás nagy főnyereménye a nagyközönség közé jut. Talán már nem is voltak vérmes reményes-gűiek, míg ellenben számosval vannak azok a pesszimisták, a kik azt szokták mondani, hogy hatszáz ezer korona egyáltalán nincsen is a világon. Hát ez lehet szomorú élc, hasonló ahhoz, a mely szerint egy millió legalább is tízezer korona, de bizonyos, hogy az osztályosorsjáték nagy főnyereménye körül egész legendakör képződött. Most ezekbe a legendákba belevilágít néhány érdekes adat. Érdekesek főleg azért, mert a legutóbbi nagy főnyereményt, hogy úgy mondjuk, decentralizáltan mutatják be. Még pedig a széleszra minden irányba felé. Azt hisszük, hogy az olvasó tudja, hogy arról a hatszáz ezer koronáról van szó, a melyet az osztályosorsjátékban utolsó főnyereményül sorsolnak ki. Nem egy kézbe jutott ezen óriási főnyeremény, hanem több részre, nyolczad-sorsjegyekre, osztolt. Ezen szerencsés sorsjegyek egyes részeit innen is, onnan is, még a külföldről is prezentálták. Egy és ugyanannak a sorsjegyek egy-egy nyolczada Nyírbátorra és — Délmet-országba jutott el. Vajjon nem érdeklődnek-e egymás iránt ezek a nyertesek? Hiszen ebben az érdeklődésben valamiféle pszichológiai momentum volna. Ha az egyik nyertes egy szegény pinczér, a ki hatvanezer koronának gazdája lett, kikutatta társait, az ő jutaléktafi-ságát, azt láthatta, hogy nem valami jómódú emberek. Az egyik tisztántúli ember, Endrédi József nyírvásvári körjegyző, a másik a Dunántúli hivatalnokoskodik: Ferencz András, Német-útváron pénzügyőri fővigyázó. A körjegyzőnek százhusz ezer korona jutott a nyere-ményből, a pénzügyőrnek csak hatvanezer korona. És ugyanekkora vagyonra tett szert a maga nyolczadsors-jegyével Spitzer Samu raktárnok, a ki a Kőbányai-úton a salgótarjáni szénraktárt kezeli, s a ki ezt a dolgot ezután nem akarja abbahagyni. Kőbánya lakója az ötödik nyertes is. Szvacsina Antal korcsmáros, a ki a Maglódi-úton méri a jófajta bort, s a ki a hatvanezer korona még annyira sem kábított el, hogy magát ezután ne korcsmárosnak, hanem vendéglősnek hívassa. Megmaradt egyszerű csaplárosnak, csak talán a korcsmája czégére kiiratja, hogy bormérés a «Nyolczad-sorsjegyhez». Az öt magyarnak két külföldi társa van, s egy-egy nyolczad-sorsjegy révén. Jól tette a szerencse, hogy öt magyar mellett csak két idegenhez köszöntött be nagy adományával. Tehát csak 120 ezer korona vándorolt külföldre, míg az óriási főnyeremény nagyobb 360 ezer koronás része itthon maradt és hazánkban emelte az anyúgy is kevés jómódúak számát.

* A hamisított lisztet könnyen fel lehet ismerni. A hamisítatlan lisztnek zsiros a tapintatata s ha egy keveset belőle a markában összenyom az ember, egy darab ideig együtt maradnak és nem porladnak szét a liszt szemek. A lisztpróbat tehát így ejtsük meg: Vegyünk egy marékka a megvizsgáló lisztből, nyomjuk össze a tenyerünkben s így összenyomva tegyük le az asztalra. Ha a liszt szemek együtt maradnak, akkor a liszt nincsen hamisítva, ha azonban az összenyomott liszt azonnal, a mint az asztalra letesz-szük, szétporlad, akkor biztosan következtethetünk arra, hogy idegen alkatrészek vannak a liszthez keverve.

CSARNOK.

Kincses Kalendárium az 1904-ik esztendőre.

Nyolczadik esztendeje már, hogy ilyenkor, a tél küszöbén megjelenik a legjobb és legértelmesebb magyar naptár, a minden más társától minden ízében különböző *Kincses Kalendárium*. Naptári része a jövőé, irodalmi és művészeti része a jelené, s hogy a multakról se feledkezzék meg: hű krónikása a mult esztendő minden jelentős eseményének is.

Ez az egyetlen kalendárium, a melyben minden naptári adat megvan, tudományos alapossággal és oly egyszerűséggel, hogy nemcsak az akadémikus, hanem mindenki el tud igazodni rajta. A kronológia ismeretére a *Kincses Kalendárium* nevei a magyar közönséget, sőt a csillagászat elemeinek és érdekességeinek ismeretére is, mikor írásban és képben megmagyarázza,

hogy az új esztendő minden szakában mi mindent lehet látni a csillagos égbolton

A *Kincses Kalendárium*nak ambíciója az, hogy rendes pénzkezeléshez szoktassa olvasóit; az esztendő minden napjára bőséges rovatot szab, hogy abba bevételeinket és kiadásainkat följegyezzük. Kétségbevonhatatlan valóság, hogy a ki rendszeres és pontosan napról napra följegyzni jövedelmét és kiadásait: rövid idő alatt helyre tudja állítani az egyensúlyt a bevételek és kiadások között, még ha igen szerény is a jövedelme. A *Kincses Kalendárium* barátai között igen sokan vannak, a kik ezt maguk is tapasztalták. Az a százhetvenhat oldal tehát, a mely e czélra vanszentelve nagyon érdekes része a *Kincses Kalendárium*nak.

A kalendárium irodalmi része kétszáz oldalra terjed. A mult esztendő krónikája, bár minden eseménynek csak két-három sor jutott, huszonnégy oldalra terjed. E cikkely keretében látjuk a mult év huszonöt legnevezetesebb halottjának arcképét. Az ismeretterjesztő rész egy nagy tanulmánnyal kezdődik, mely a légköri tüneményeket magyarázza meg és sok érdekes dolgot beszél el arról, hogy mi minden történik a lég nagy oceánjában; a cikkelyt hűsz kép magyarázza. Kedves olvasmány a magyar művelődés történetének vázlata is, a honfoglalástól kezdve Mátyás király haláláig: régi kulturánknak emlékeit huszonhat képen is megcsodálhatjuk. Igen terjedelmes tanulmány ismerteti meg velünk az európai államok szervezetét, alkotmányát és mai politikai állapotát, sok új dolgot közölve még azzal is, a kinek mestersége a politika. A világtörténelmi ismeretek terjesztését szolgálja Oroszország történetének ismertetése, ötven orosz fejedelemnek és czárnak a történetével. A vallási problémák kedvelői a pogány vallások történetét olvashatják s megbámulhatják a világ nagy pogány-templomainak képeit.

A világirodalom történetéből a leghíresebb prózá-írókat ismerteti az új *Kincses Kalendárium*, Ezópustól kezdve egész Kipling Rudyardig. A geográfiai részben Amerika, Afrika és Ausztrália 21 fővárosából közöl tanulmányt és képet, s apróbb cikkelyeket Ázsia és Afrika felfedezőiről, a földkörüli utazásról és a világ száz legnagyobb városáról. A művészetek történetéből az antik Hermes- és Dionizosz-szobrokat és a diadalívket ismerteti az új kalendárium, huszonnyolcz képpel. A nemzetközi kereskedelmi szerződésekről szóló cikkely, mely a jövő esztendőben különösen aktuális lesz, a politikát szolgálja.

Egy igen ügyes kis cikkely a fizika egész rendszerét megismerteti olvasóival, a legelemibb dolgoktól kezdve az elektromosság gyakorlati alkalmazásáig; ezt a tanulmányt 31 kép illusztrálja. Egy nagy cikkely az összes balatonparti fürdő- és nyaralóhelyeket ismerteti, a Balaton térképével és huszonkét nyaralóhely tájképével. E cikkelynek az a célja, hogy őszintén tájékoztasson mindenkit, a ki még nem ismeri a Balatont és ott szándékozik nyaralni. A magyar rovásfrászt, melyről oly nagy irodalmi vita folyt a mult évben, huszonegy képpel ismerteti a *Kincses Kalendárium*, összefoglalva az érdekes vita egész anyagát és eredményét. Egy gazdasági cikkely a juhtenyésztést ismerteti, harminczegy képpel. A sport-rovat, mely az idén az ifjúsági játékoknak van szentelve, öt új játékot ismertet. Ezekon kívül még számos kisebb-nagyobb cikkely van a *Kincses Kalendárium*ban; a gyógyító növényekről szóló tanulmány harmincznyolcz mediczinális növényt ismertet, rajzban és írásban. A gyűrűről és a pipáról egy-egy kis hultörténelmi tanulmány szól, szintén egész sereg képpel.

Az új *Kincses Kalendárium*ban harmincznyolcz nagy tanulmány és egész sereg apró cikkely van, összesen hatszázhatvan képpel. Az erős, kemény táblába kötött, 1904-ik évi *Kincses Kalendárium*nak két korona az ára

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonos:
Dr. Mikler Károly. Kósch Árpád.

Intelligens hölgyeknek varró- és szabászati tanfolyamot

nyitok folyó hó 15-ikétől. Tandíj
havonta 8 forint.

Lakczim: Fő-utca 100. szám.

Negyessy Ida.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik
vese, húgyhólyag és köszvény-
bántalmak ellen, húgydara és vizeleti
nehézségeknél, a cukros húgyárnál,
továbbá a légző és emésztési szervek
hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántalmakban,
hasi pozsga, máj- és vese izgatási tüne-
tekben vagy húgysavas vesehomok és
vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator- palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

Dr. HOLÉLIA GYULA

ORVOS

* Rendel d. u. 1-3 óráig. *

Lakás: Bástya-utca 7.

Telefon: 45. sz.

K. C. POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Amerika.

Abfahrt von Havre jeden Samstag.

Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung Auszeich-
nete Verpflegung incl. Wein und Liqueur. Nähere
Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

WIEN, IV., Weyringergasse Nr. 8.

Agenten

mit Bekanntschaft bei Privaten gegen monatlich fixes
Gehalt von 80 K. u. hohe Provision werden sofort
überall in allen Städten, Orten u. Bezirken gesucht
zum Verkaufe neuer Patentartikel, die in jedem Haus
halt, bei Bürger und Landwirt unumgänglich not-
wendig sind. Diese Agentur kann auch Jedermann,
der in Privatkreisen Bekanntschaft hat, als Neben-
beschäftigung in seiner freien Zeit durchführen Anträge
sind einzusenden unter „Neuheit 1903“ an **Rudolf
Mosse, Wien.**

Legjobb minőségű
asztali bor

fehér és siller, 100 liter **36** koronáért
kapható

VOMBERG ISTVÁN

fűszer-, csemege- és borkereskedésében **Eperjesen** (Fő-utca 57. sz., Osvald-féle ház).

**Ujdonságok
karácsonyi ajándékokban**

Cattarino Sándornál

Eperjes, Főutca 78.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerárakban.

Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyít

Hirdetések

jutányos
áron
vétetnek fel
lapunk
kiadóhiva-
talában.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig
továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozó, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szekavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
daráló, 616-malmok,
egyetemes asztal-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kint
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

Kizárólag
gyártó

Lajos

= H

Köhög

MEL

274

érhető el köh

WIELA

A XIII. magy

nyere

110,000 s

Minden m

Legnagy

1 mil

1 ju

1 m

1 2

1 1

1 2

1 1

1 5

1 3

1 8

1 8

36

67

3

A 437

803

1528

140

34450

4850

4850

100

4350

3350

55000

URANOS-KÉK

ruhamosáshoz
a legjobb kékitőszer!

Törvényesen védve.
Mosintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéítő.
Olesó és felülmúlhatlan!
Kis üveg 24 fillér, tízszeri mosáshoz elegendő. —
1 nagy üveg 160 kor. — 1/2 üveg 1 kor.
|| Kapható mindenütt. ||
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST, VI. Rózsa-utca 85.

Czigelkai Lajos- és István-forrás

kapható
== Holénia Béla ==
üzletében
Eperjesen.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom író

KAISER-féle MELLICZUKORKÁT,

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászdájában EPERJESÉN.

QUIRSFELD JÁNOS

gyermekjáték-, díszműárú-, fegyver- és hangszer-kereskedése

- Babák 40 fillértől feljebb
- Babafejek nagy választékban.
- Baba-javítás olesó árban.
- Baba-parókák valódi hajból.
- Baba-czipők különféle nagyságban.
- Baba-harisnyák legújabb divat szerint.
- Baba-kalapok.
- Baba-napernyők stb.

Olesó árak!

Pontos kiszolgálás!

EPERJES

Fő-utca 58. szám.

Ablak- és ajtó-légmentesítők
által fát takarítunk s betegséget gátolunk meg.

Karácsonyi megrendelések
idejekorán kéretnek.

A XIII. magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettük ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyeremény	400000
1	200000
2	100000
1	100000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	48
55000	14.459.000

nyer. és jut. összegben:

Felhívás

a XIII-ik

magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. november 19. és 20-ikán lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szét. Befiz.-lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjéje.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséseje óriási!

A következő nyereményeket fizettem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

Korona	sz.
60000	62551.
40000	33464.
40000	11119.
40000	28916.
100000	42758.
100000	49878.
100000	87991.
70000	60912.
60000	17357.
60000	78863.
60000	82528.
60000	97263.
30000	6920.
30000	38191.
30000	90664.
25000	23481.
25000	30049.
25000	52235.
20000	14674.
20000	28950.
20000	33402.
20000	35862.
20000	44410.
20000	60781.
20000	78848.
20000	88974.

Gaedicke szerencséseje

utólérhetetlen, mert egy gyűjtőde sem mutathat fel ily óriási sikereket.

**Sáros-
megyében**
eddig
3 főnyereményt
és
**12 más nagyobb
nyereményt**
fizettünk ki.

**Bebizonyított tény, hogy a magyar királyi szab-
osztályosorsjáték útján igen sokan jutottak jó-
léthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a
magyar osztályosorsjegyek általános kedveltségnek
örvendenek. Egyetlen más sorsjáték sem nyújt ha-
sonlóan kedvező nyeresi esélyeket oly nagy összegű
nyereményekkel, mint a magyar osztályosorsjáték.
A következő osztályosorsjáték hat osztályában 110,000
sorsjegyből 55,000 darabot, tehát a felét, körülbelül**

14 1/2 millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 600,000, 400,000, 200,000, 2 à 100,000, 90,000,
2 à 80,000, 70,000 stb., stb.

Első osztály húzásai már folyó hó 19. és 20-ikán.

Az első osztályú eredeti sorsjegyek ára: egész: kor. 12 — fél 6 —, negyed 3 —, és nyolczad 1 kor. 50 fill.
Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy utánvettel küldünk. — Hivatalos nyereményjegyzékekkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, Gizella-tér 1. R. 1.
Sürgőnyezim: „Nemzeti Pénzváltó, Budapest“.

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyeresémet — még esed kesség előtt is — a leg-szigorúbb titoktartás mellett, jutalékmen-tesen fizet ki és ügy-feleink mindenirány-ban a legmesszebb-
menő biztosságot nyújtja.

**A legtöbb
főnyereményt
nálunk**
vásárolt sorsjegyeken nyerték.

3515. szám.

Árverési hirdetmény.

Abatúj-Tornavármegye csereháti járásához tartozó Alsó-Metenzéf nagyközség tulajdonát képező erdőből kihasználható s kellőleg lebélyegezett és megszámozott 21,706 darab tölgy- és 6691 darab jegenyefenyő fatörzs 12,177,8 m.³, illetőleg 6042,7 m.³ hasznofára és 6799,1, illetőleg 1444,6 m.³ tűzifára becsült fatömegek tövön az erdőben 1903. évi december hó 1-jén délelőtt 10 óra 15 perczkor a község-házánál nyilvános szó- és írásbeli versenytárgyaláson el fognak adni.

Kikiáltási ár, a melyen alól ezen fatömegek eladni nem fognak, 150,144 korona.

Bánatpénz 15,000 korona, melyet minden egyes versenyző a szóbeli árverés megkezdése előtt az árve-rező bizottságnak letenni, illetőleg az írásbeli ajánlat-hoz csatolni köteles.

A benyújtandó írásbeli ajánlatokban a felajánlott vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, vala-mint határozottan kiteendő, hogy az ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltét-lenül aláveti.

Utóajánlatok, vagy olyanok, a melyek a kikötött szerződési feltételektől elütők, figyelembe vétetni nem fognak.

A szerződési feltételek Alsó-Metenzéf nagyközség házánál, az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal és a szépsii m. kir. járási erdőgondnokság hivatalos helyi-segeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol a közelebbi felvilágosítások is meg fognak adni.

Szépsi, 1903. november 3-ikán.

Géczy Gyula,
főszolgabíró.

BÁMULATOS OLCsó ÉS VALó.

= 8 napra próbára! =

Előnyös ároni gyűjtemény
12 tárgy pontosan a kép szerint
csak 2 forint 95 krajczár.

1 nikell rem. zsebóra, jól jár, 3 évi garancia, 1 valódi goldin- vagy nikell páncél-lánc, 1 függő, 3 gyűrű színes kövekkel, 2 nyakkendő-tű, 2 fülbevaló, 1 broche, az ösz-szes tárgyak legszebb amerikai arany-duublé kivitelben és egy tok az óra részére. Továbbá ajánlunk: 3024. szám 1 goldin szolgálati óra frt 2 90
3074. „ 1 jól járó keltő óra „ 1 30
3096. „ 1 valódi ezüst páncél-lánc „ 1 20
1 valódi ezüst aranyozott vagy oxydált broche, függő vagy nyakkendő-tű a pápa képével photo-emailban frt 1 75.
Szállítási költség vagy utánvét ellen. Kicsérés meg-
engedve vagy pénzvisszatérítés.

Kapellner és Holzer
a cs. és kir. államhivatalnokok szállítói
KRAKAU, Dietelgasse 68. V., Ausztria.

Képes árlap ingyen és bérmentve. • Ügynökök kerestetnek!

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüleséknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ orvosi jelleggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
• céasz. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

„MAYER“ GÉPGYÁR Szombathely.
Készít mindennemű kitérő szerkezetű **Benzin-motorokat** 2-50 lóerőig
Gazdasági gépeket, szerkezetű **Benzin-motoros cséplőkészletek.**

Legolcsóbb üzemgépész - szükségleten. Tűzveszély kizárva.

Malomépítészeti: Új hengerrészek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznymásu borsajto.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Delice Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“
jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!